



Lietas arhīva Nr. KA04-0212-24/6  
Lieta Nr. 11816010520

## LĒMUMS

Rīgā 2024. gada 23. janvārī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:

tiesnese	Karīna Kazārova,
tiesnesis	Zigmunds Dundurs,
tiesnese	Ligita Kuzmane,
piedaloties prokuroram	[redacted]
procesa virzītājam	[redacted]
zvērinātai advokāte	[redacted]

izskatīja slēgtā tiesas sēdē Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes vecākā inspektora [redacted] un Rīgas tiesas apgabala prokuratūras prokurora [redacted] apelācijas sūdzību un protestu par Ekonomisko lietu tiesas 2023. gada 30. jūnija lēmumu.

### Aprakstošā daļa

[1] Kriminālprocess Nr. 11816010520 uzsākts 2020. gada 24. septembrī atbilstoši noziedzīga nodarījuma sastāvam, kas paredzēts Krimināllikuma 195. panta trešajā daļā, par to, ka laika posmā no 2013. gada 1. janvāra līdz 2018. gada 31. decembrim [redacted] konti likvidējamajā [redacted] iespējams, saistīti ar aizdomīgiem finanšu darījumiem un izmantoti, lai legalizētu ārvalstīs izdarīta nenoskaidrota noziedzīga nodarījuma rezultātā iegūtus finanšu līdzekļus lielā apmērā. Kriminālprocess pamatots ar Finanšu izlūkošanas dienesta (turpmāk FID) ziņojumos izklāstīto informāciju, t.sk., ka legalizēti, iespējams, korupcijas rezultātā iegūti līdzekļi.

[2] Ekonomisko lietu tiesā 2023. gada 21. aprīlī saņemts procesa virzītāja 2023. gada 20. aprīļa lēmums par procesa uzsākšanu par noziedzīgi iegūtu mantu un procesa par noziedzīgi iegūtu mantu nodošanu izlemšanai tiesai.

[3] Ar Ekonomisko lietu tiesas 2023. gada 30. jūnija lēmumu nolemts izbeigts process par noziedzīgi iegūtu mantu attiecībā uz [redacted] likvidējamajā [redacted] esošajiem finanšu līdzekļiem ([redacted] kas

uzskaitīti iekšējās uzskaites ierakstā Nr. [redacted] EUR, kas  
uzskaitīti iekšējās uzskaites ierakstā Nr. [redacted] kā arī visiem augļiem).

Izbeigts process par noziedzīgi iegūtu mantu attiecībā uz [redacted]  
likvidējamajā [redacted] esošajiem finanšu līdzekļiem ([redacted] EUR, kas  
uzskaitīti iekšējās uzskaites ierakstā Nr. [redacted] EUR, kas  
uzskaitīti iekšējās uzskaites ierakstā Nr. [redacted] EUR, kas  
uzskaitīti iekšējās uzskaites ierakstā Nr. [redacted] kā arī visiem augļiem).

Izbeigts process par noziedzīgi iegūtu mantu attiecībā uz [redacted]  
[redacted] likvidējamajā [redacted], AS esošajiem finanšu līdzekļiem ([redacted]  
EUR, kas uzskaitīti iekšējā uzskaites ierakstā Nr. [redacted] visiem  
augļiem).

[4] Procesa virzītājs un prokurors iesnieguši apelācijas sūdzību un protestu, kurā  
lūdz atcelt pirmās instances tiesas lēmumu. Lūdz atzīt par noziedzīgi iegūtu mantu, konfiscēt  
valsts labā un iegūtos finanšu līdzekļus ieskaitīt valsts budžetā.

#### Motīvu daļa

[5] Tiesas kolēģija, iepazīsies ar procesa par noziedzīgi iegūtu mantu materiāliem,  
atzīst, ka pastāv pamats procesa apturēšanai tiesību normu interpretācijas dēļ.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 631. panta pirmajai daļai, izskatot sūdzību vai  
protestu, tiesas kolēģija var atcelt rajona (pilsētas) tiesas lēmumu un pieņemt šā likuma 630.  
pantā minēto lēmumu. Tiesas kolēģijas lēmums nav pārsūdzams.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 630. pantam, izskatot materiālus par noziedzīgi  
iegūtu mantu, tiesai jāizlemj, vai manta ir noziedzīgi iegūta vai saistīta ar noziedzīgu  
nodarījumu un kāda ir rīcība ar noziedzīgi iegūtu mantu. Līdz ar to tiesas kolēģijai ir  
noteiktas tiesības atcelt Ekonomisko lietu tiesas 2023. gada 26. jūnija lēmumu, atzīt mantu  
par noziedzīgi iegūtu un konfiscēt valsts labā.

Sūdzības un protesta apmierināšanas gadījumā tiesas kolēģija var pieņemt  
nepārsūdzamu lēmumu par mantas atzīšanu par noziedzīgi iegūtu un tās konfiskāciju. Līdz  
ar to ar mantu saistītajai personai šajā procesā izbeigsies iespējas uz nolēmuma pārsūdzību.

[6] Tiesas kolēģijai kā galīgajai tiesu instancei, interpretējot un piemērojot tiesību  
normas un taisot gala nolēmumu lietā, nevar būt šaubas par piemērojamo tiesību normu  
satversmību.

Tiesas kolēģija konstatē, ka Satversmes tiesā ir ierosināta lieta Nr. 2022-32-01 "Par  
Kriminālprocesa likuma 124. panta sestās daļas, 125. panta trešās daļas un 126. panta 3.<sup>1</sup>  
daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam un otrajam teikumam".  
Šai lietai pievienota lieta Nr. 2022-39-01 un lieta Nr. 2022-42-01.

Satversmes tiesa šajā lietā nolēmusi uzdot Eiropas Savienības Tiesai prejudiciālos  
jautājumus, tostarp jautājot, vai tāds valsts tiesiskais regulējums attiecībā uz mantas  
noziedzīgas izcelsmes pierādīšanu procesā par noziedzīgi iegūtu mantu, kāds noteikts  
apstrīdētajās normās, ir uzskatāms par saderīgu ar Hartas 47. un 48. pantā un Direktīvas  
2014/42 8. panta 1. punktā ietvertajām personas tiesībām uz taisnīgu tiesu.

Satversmes tiesa ierosinātajā lietā apturējusi tiesvedību līdz brīdim, kad stājas spēkā  
Eiropas Savienības Tiesas nolēmums.

Satversmes tiesā kopā ierosinātas un vēlāk apvienotas vairāk kā 15 lietas par minēto  
Kriminālprocesa likuma normu satversmību.

Tiesas kolēģija secina, ka, izskatot lietu un taisot gala lēmumu, tiesas kolēģijai būs jāpiemēro tādas Kriminālprocesa likuma normas, kuru satversmība ir apstrīdēta Satversmes tiesā, par kurām Satversmes tiesa ierosinājusi vairākas tiesvedības un turklāt atzinusi, ka pastāv pietiekams pamats vērsties Eiropas Savienības tiesā, uzdodot jautājumus par Latvijas tiesiskā regulējuma noziedzīgi iegūtas mantas jomā atbilstību un saderību ar Eiropas Savienības tiesību normām.

Satversmes tiesas likuma 32. panta otrā daļa noteic, ka Satversmes tiesas spriedums un tajā sniegtā attiecīgās tiesību normas interpretācija ir obligāta visām valsts un pašvaldību institūcijām (arī tiesām) un amatpersonām, kā arī fiziskajām un juridiskajām personām.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 2. panta otro daļu Latvijas Republikas tiesību normas piemērošanā tiesām jāievēro Satversmes tiesas spriedumā sniegto attiecīgās normas interpretāciju.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 655. panta otrās daļas 4. punktu Satversmes tiesas atzinums par tādas tiesību normas vai tās interpretācijas neatbilstību Satversmei, uz kuras pamata spēkā stājies nolēmums, var būt pamats kriminālprocesa atjaunošanai sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem.

[7] Tādējādi secināms, ka Satversmes tiesas nolēmumam lietā Nr. 2022-32-01 var būt būtiska ietekme uz lietas iznākumu šajā procesā par noziedzīgi iegūtu mantu.

Šādos apstākļos ir apsverams jautājums par tiesvedības turpināšanas iespējamību līdz brīdim, kad stājas spēkā Satversmes tiesas nolēmums ierosinātajā lietā.

Izvērtējot faktiskos apstākļus un apstrīdētās tiesību normas, par kurām ierosināta lieta Satversmes tiesā, tiesas kolēģija secina, ka gan faktiskie apstākļi, gan apstrīdētās tiesību normas pēc būtības ir tādas pašas kā tiesas kolēģijā tiesvedībā esošajā lietā.

Šādos apstākļos tiesvedības turpināšana, nesagaidot, kad stājas spēkā Satversmes tiesas nolēmumi minētajās lietās, nebūtu pieļaujama, lai izvairītos no situācijas, ka tiesa piemēro vairākas apstrīdētās normas, kas vēlāk var izrādīties spēkā neesošas sakarā ar neatbilstību Latvijas Republikas Satversmei.

Lai ar pati par sevi lietas ierosināšana Satversmes tiesā neliecina par apstrīdētās normas satversmību, tomēr fakts, ka Satversmes tiesa atzinusi nepieciešamību vērsties Eiropas Savienības tiesā pēc prejudiciālā nolēmuma, saprātīgam vērotājam, ievērojot uzdoto jautājumu būtību, liek secināt, ka pastāv saprātīgas šaubas par apstrīdēto normu satversmību.

[8] Tiesvedības apturēšanas kārtība tiesību normas interpretācijas dēļ Kriminālprocesa likumā noteikta 478. pantā, un tās pirmā daļa noteic, ja tiesa uzskata, ka tiesību norma, kas piemērota konkrētajā krimināllietā, neatbilst augstāka juridiskā spēka tiesību normai (aktam), tā iesniedz pieteikumu par lietas ierosināšanu Satversmes tiesā, vienlaikus apturot tiesvedību krimināllietā, līdz stājas spēkā Satversmes tiesas nolēmums.

Šobrīd likumdevējs dažādās tiesību nozarēs noteicis atšķirīgu procesuālo regulējumu par tiesas tiesībām apturēt tiesvedību, ja konstatē, ka Satversmes tiesā iesniegts pieteikums par tādas tiesību normas satversmību, kura tiesai būs jāpiemēro izskatāmajā lietā. No Kriminālprocesa likuma regulējuma izriet, ka tiesai tiesības apturēt tiesvedību ir tikai tādā gadījumā, ja pati tiesa vērsas konkrētajā lietā ar pieteikumu Satversmes tiesā. Savukārt Administratīvā procesa likuma 274. panta pirmās daļas 3. punktā tiesai paredzētas tiesības apturēt tiesvedību, ja tiesa konstatē, ka par iestādes piemērotās vai administratīvajā tiesas procesā piemērojamās tiesību normas atbilstību augstāka juridiskā spēka tiesību normām Satversmes tiesā ir ierosināta lieta.

Gramatiski iztulkojot Kriminālprocesa likuma 478. panta pirmajā daļā ietvertu normu, varētu secināt, ka kriminālprocesā tiesvedības apturēšana tiesību normas interpretācijas dēļ nav iespējama, nevēršoties tiesai konkrētajā lietā ar pieteikumu par lietas ierosināšanu Satversmes tiesā.

[9] Tiesas kolēģija uzskata, ka Kriminālprocesa likuma 478. panta pirmā daļa ir iztulkojama plašāk un pēc analogijas piemērojama Administratīvā procesa likumā paredzētā kārtība. Proti, arī kriminālprocesā tiesa var apturēt tiesvedību, nevēršoties pašai konkrētajā lietā ar pieteikumu Satversmes tiesā, ja konstatē, ka par piemēroto tiesību normu satversmību jau ir ierosināta lieta Satversmes tiesā. Par tiesvedības apturēšanu jāpaziņo Satversmes tiesai.

Tiesas kolēģija ņem vērā, ka par šādas kārtības piemērošanas kriminālprocesā iespējamību ir norādīts arī konstitucionālo tiesību doktrīnā (Neimanis J. Satversmes tiesas procesa tiesības. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2019., 217.-218. lpp.).

### **Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 478. panta pirmo daļu, tiesas kolēģija  
**nolēma**

apturēt tiesvedību procesā par noziedzīgi iegūtu mantu līdz stājas spēkā Satversmes tiesas nolēmums lietā Nr. 2022-32-01 "Par Kriminālprocesa likuma 124. panta sestās daļas, 125. panta trešās daļas un 126. panta 3.<sup>1</sup> daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam un otrajam teikumam".

Par pieņemto lēmumu paziņot Satversmes tiesai.

Lēmums nav pārsūdzams.

Pilns lēmums pieejams 2024. gada 30. janvārī.

Tiesnese (paraksts) Karīna Kazārova

Tiesnesis (paraksts) Zigmunds Dundurs

Tiesnese (paraksts) Ligita Kuzmane

Noraksts pareizs

Rīgas apgabaltiesas

Krimināllietu tiesas kolēģijas tiesnese

K. Kazārova

Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.